KNF | KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Informacja o sytuacji Krajowych Instytucji Płatniczych (KIP) i Biur Usług Płatniczych (BUP) w IV kwartale 2017 r.

Plan prezentacji

- CHARAKTERYSTYKA KIP I BUP
- LICZBA I WARTOŚĆ TRANSAKCJI PŁATNICZYCH KIP i BUP
- ZANIECHANIA BUP
- FUNDUSZE WŁASNE KIP
- DZIAŁANIA NADZORCZE KNF WOBEC KRAJOWYCH INSTYTUCJI PŁATNICZYCH
- DZIAŁANIA NADZORCZE KNF WOBEC BIUR USŁUG PŁATNICZYCH

Charakterystyka KIP i BUP (1)

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych wprowadziła dwie kategorie podmiotów na polskim rynku finansowym – Krajowe Instytucje Płatnicze (KIP) oraz Biura Usług Płatniczych (BUP).
- Prowadzenie przez KIP działalności w zakresie usług płatniczych wymaga udzielenia zezwolenia przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- Na koniec IV kwartału 2017 r. zezwolenie na świadczenie usług płatniczych posiadało 44 KIP. Nowe zezwolenia wydano dla:
    1. FRITZ GROUP S.A. – decyzja z 24 października 2017 r.,
    2. ITRAN sp. z o.o. (d. Global Transaction Services sp. z o.o.) – decyzja z 21 listopada 2017 r.,
    3. CARDINA sp. z o.o. – decyzja z 5 grudnia 2017 r.,
    4. Paymento Financial S.A. – decyzja z 19 grudnia 2017 r.
- Ze względu na skalę działania i rodzaj świadczonych usług, KNF dokonała podziału funkcjonalnego KIP na 3 grupy:

  GRUPA A - Krajowe Instytucje Płatnicze, które świadczą usługę acquiringu (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR) – na 31 grudnia 2017 r. do tej grupy należało 14 podmiotów;

  GRUPA B - Krajowe Instytucje Płatnicze, które świadczą jedną usługę płatniczą (inną niż usługa acquiringu lub przekazu pieniężnego) lub kilka usług płatniczych (z wyłączeniem usługi acquiringu) (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 125 tys. EUR) – na 31 grudnia 2017 r. do tej grupy należało 17 podmiotów;

  GRUPA C - Krajowe Instytucje Płatnicze, które świadczą wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (kapitał założycielski w wysokości co najmniej 20 tys. EUR) - na 31 grudnia 2017 r. do tej grupy należało 13 podmiotów.

Charakterystyka KIP i BUP (2)

- Biura usług płatniczych to podmioty obejmujące osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (m.in. spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna), świadczące wyłącznie usługę przekazu pieniężnego na terytorium Polski, dla których średnia wartość transakcji płatniczych z poprzednich 12 miesięcy nie przekracza 500 tys. EUR miesięcznie.
- Prowadzenie działalności w charakterze biura usług płatniczych wymaga uzyskania wpisu do elektronicznego Rejestru Usług Płatniczych prowadzonego przez KNF.
- W odróżnieniu od krajowych instytucji płatniczych, biura usług płatniczych nie podlegają m.in.:
  - wymogom kapitałowym,
  - ograniczeniom w zakresie łączenia środków pieniężnych, przyjętych w celu wykonania transakcji płatniczych ze środkami posiadanymi z innego tytułu,
  - ograniczeniom działalności inwestycyjnej,
  - obowiązkowi badania rocznych sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów.

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (1)

- Łączna liczba i wartość transakcji zrealizowanych w IV kwartale 2017 r. przez 40 podmiotów posiadających zezwolenie KNF i sprawozdających za IV kwartał 2017 r. wyniosła 334,8 mln transakcji o łącznej wartości 30,2 mld zł.
- Większość transakcji płatniczych została zrealizowana przez krajowe instytucje płatnicze, które świadczą usługę acquiringu (Grupa A) – 94,0 %. Na Grupę B i C przypadało odpowiednio 2 % i 4% transakcji.

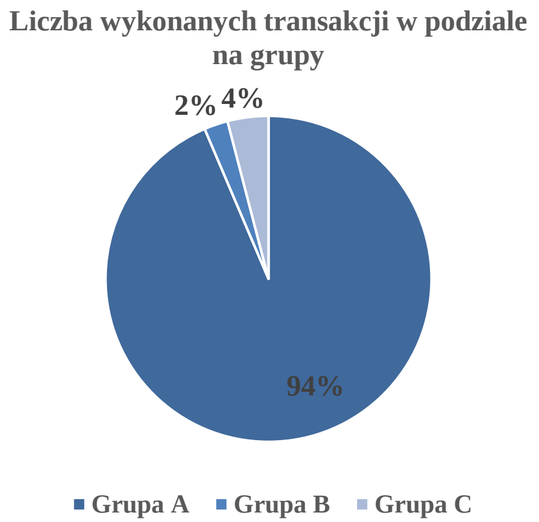

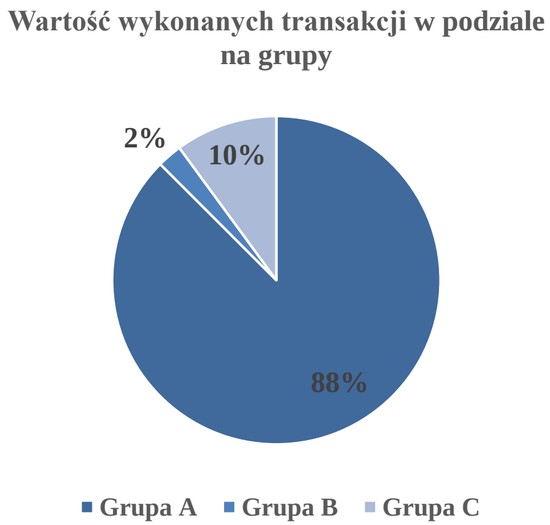

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (2)

- Poniższa tabela prezentuje liczbę transakcji, wartość transakcji oraz wysokość opłat i prowizji zrealizowanych przez poszczególne grupy krajowych instytucji płatniczych.

	Liczba transakcji (mln szt.)	Wartość transakcji (mld zł)	Opłaty i prowizje (mln zł)
Grupa A	314,5	26 525,7	204,4
Grupa B	8,9	969,7	8,1
GRUPA C	11,4	2 705,9	29,9

- W IV kwartale 2017 r. średnia wartość transakcji płatniczej wyniosła 90,22 zł.

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (3)

- Łączna liczba i wartość transakcji zrealizowanych w IV kwartale 2017 r. przez 40 podmiotów posiadających zezwolenie KNF i sprawozdających za IV kwartał 2017 r. (334,8 mln sztuk transakcji o wartości 30,2 mld zł) była dużo wyższa aniżeli skala działalności zrealizowanej w tym samym okresie przez 1.206 BUP (8,7 mln przekazów o łącznej wartości 1,6 mld zł).

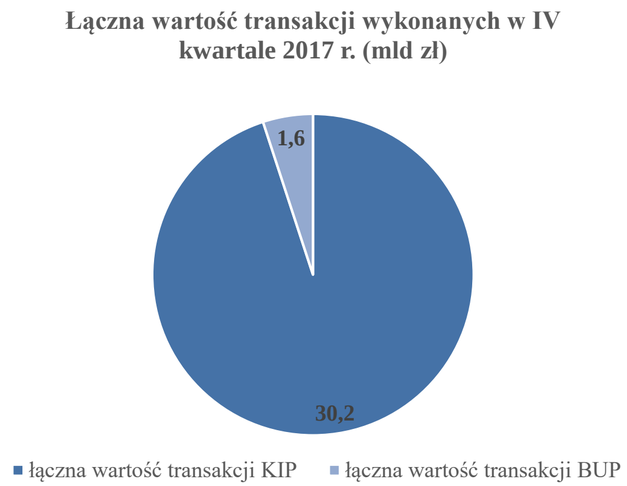

Liczba i wartość transakcji płatniczych KIP (4)

- W IV kwartale 2017 r. Krajowa Izba Rozliczeniowa zrealizowała 465,5 mln szt. zleceń płatniczych o wartości 1.285,3 mld zł, co oznacza, że zrealizowane przez krajowe instytucje płatnicze w IV kwartale 2017 r. transakcje płatnicze stanowiły 71,91 % liczby zleceń zrealizowanych przez Krajową Izbę Rozliczeniową, a ich wartość stanowiła 2,35 % wartości transakcji zrealizowanej przez Krajową Izbę Rozliczeniową.

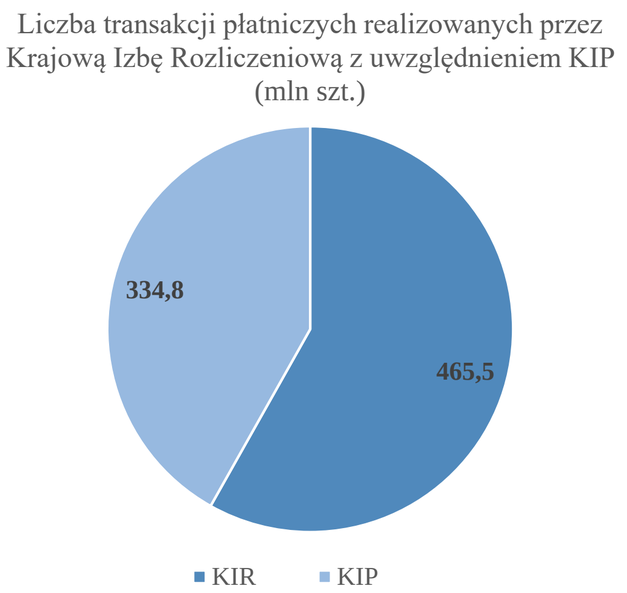

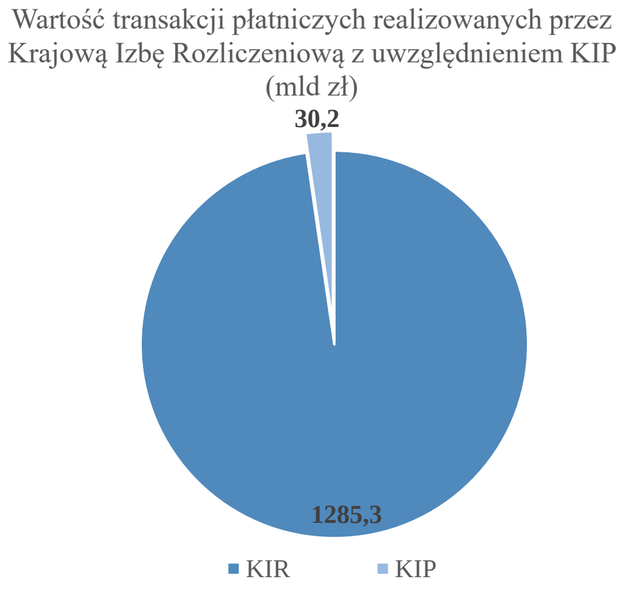

Źródło: Strona internetowa KIR – stan na dzień 12 marca 2018 r.

Liczba i wartość transakcji płatniczych BUP

- W IV kwartale 2017 r., biura usług płatniczych wykonały 9,1 mln przekazów pieniężnych o łącznej wartości 1,6 mld zł., a średnia wartość jednego przekazu pieniężnego wykonanego przez BUP w IV kwartale 2017 r. wyniosła 174,73 zł.

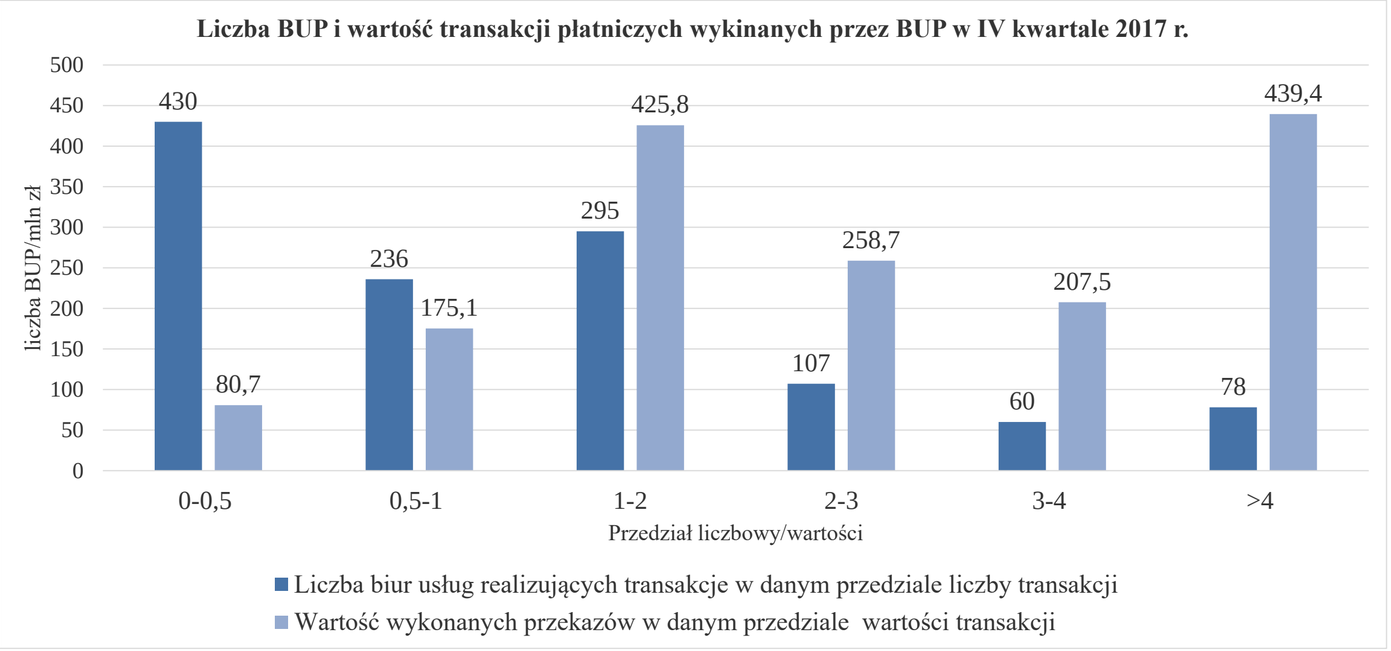

Zaniechania BUP

- W IV kwartale 2017 r. 1.310 biur usług płatniczych było zobowiązanych do przekazania KNF informacji o liczbie i wartości zrealizowanych przekazów pieniężnych. Do dnia 12 marca 2018 r. wyżej wymienione informacje przesłało 1.206 biur (w tym 52 biura przekazały do KNF informację, że mimo wpisu do rejestru nie świadczyło w IV kwartale 2017 r. żadnych usług płatniczych). Natomiast 104 biura nie przesłały informacji sprawozdawczej.
- W IV kwartale 2017 r. odnotowano przekroczenia ustawowych limitów wartości transakcji przez 6 biur usług płatniczych.

- Na dzień 8 marca 2018 r. Urząd KNF był w posiadaniu 7 ważnych umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych oraz 1.251 umów ubezpieczenia otrzymanych od biur usług płatniczych objętych obowiązkiem. Z kolei 52 biura usług płatniczych nie przesłały do UKNF zawartych albo wznowionych umów ubezpieczenia ani umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych.

Fundusze własne KIP (1)

- Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych (po pomniejszeniach wynikających z art. 76 ust. 3 uup) wyniosły łącznie na koniec IV kwartału 2017 r. 471,6 mln zł. Złożyły się na nie fundusze własne (696,9 mln zł) oraz pomniejszenia o pozycje wymienione w ustawie i wyszczególnione w poniższej tabeli (225,4 mln zł).

Pozycja	IV kw. 2016 (zł)	I kw. 2017 (zł)	II kw. 2017 (zł)	III kw. 2017 (zł)	IV kw. 2017 (zł)
Fundusze własne, w tym:	**646 807 731,00**	**815 873 559,00**	**870 179 918,00**	**804 244 759,00**	**696 937 156,00**
- kapitał założycielski	546 821 182,00	794 853 185,00	754 864 896,00	717 126 925,00	589 462 509,00
- kapitał z aktualizacji wyceny	3 853 177,00	-71 320 142,00	0	6 345 342,00	4 928 405,00
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych	31 014 287,00	32 247 396,00	51 931 602,00	43 894 769,00	47 534 172,00
- zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego	65 119 086,00	60 195 952,00	63 578 969,00	36 650 373,00	55 012 070,00
Pomniejszenia funduszy własnych:	**214 486 500,00**	**185 016 039,00**	**251 650 458,00**	**333 066 919,35**	**225 353 574,08**
- akcje lub udziały własne posiadane przez instytucję płatniczą, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości	68 899,00	599 123,00	603 349,00	144 782 623,00	81 827,00
- wszelkie zobowiązania z tytułu emisji akcji uprzywilejowanych	0	0	0	0	0
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	87 548 317,00	98 890 615,00	103 115 830,00	90 754 895,00	102 186 790,00
- strata z lat ubiegłych	111 127 182,00	108 649 458,00	131 199 155,00	78 353 872,79	93 815 823,79
- strata w trakcie zatwierdzania	6 392 598,00	14 378 477,00	24 935,00	0	234 536,00
- strata netto bieżącego okresu	9 349 504,00	7 049 309,00	16 707 187,00	19 175 528,56	29 034 597,29
Fundusze własne (po pomniejszeniach)	**413 144 389,00**	**588 531 856,00**	**618 493 460,00**	**471 177 839,65**	**471 583 582,92**

Fundusze własne KIP (2)

Nr	KIP	Grupa	Fundusze własne (suma składników dodatnich)	Pomniejszenia funduszy własnych (suma składników ujemnych)	Suma funduszy własnych po pomniejszeniach	Wymagany poziom funduszy własnych (art. 76 ust. 4) - do limitów w EUR	Czy wymóg kapitałowy spełniony
IP1/2012	PayU S.A.	A	58 794 353	273 540	58 520 813	10 128 492	TAK
IP7/2013	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o.	A	56 000 000	43 779 436	12 220 564	2 596 064	TAK
IP8/2013	First Data Polska S.A.	A	127 783 247	11 523 783	116 259 464	13 543 368	TAK
IP14/2013	Dotpay S.A.	A	11 141 709	68 145	11 073 564	3 080 402	TAK
IP10/2013	CashBill S.A.	A	5 754 722	0	5 754 722	519 375	TAK
IP11/2013	PayLane Sp. z o.o.	A	1 099 160	596 262	502 898	522 750	NIE
IP28/2014	eCard S.A.	A	30 499 488	13 209 480	17 290 008	2 345 032	TAK
IP32/2015	PayTel S.A.	A	41 792 970	38 975 323	2 817 647	2 008 953	TAK
IP39/2016	mPay S.A.	A	7 668 242	3 344 065	4 324 177	643 750	TAK
IP31/2015	Planet Pay Sp. z o.o.	A	6 368 316	2 088 187	4 280 129	517 563	TAK
IP17/2013	Blue Media S. A.	A	17 812 415	110 805	17 701 610	3 510 381	TAK
IP29/2015	YetiPay Sp. z o.o.	A	1 838 424	0	1 838 424	513 625	TAK
IP24/2014	PayPro S.A.	A	53 385 692	0	53 385 692	796 561	TAK
IP6/2013	Oney Polska S.A.	B	17 853 177	14 566 726	3 286 451	518 750	TAK
IP16/2013	Diners Club Polska Sp. z o.o.	B	10 830 000	1 483 325	9 346 675	2 573 727	TAK
IP19/2013	Igoria Trade S.A.	B	3 900 000	3 230 411	669 589	520 650	TAK
IP21/2014	Let Me Pay Sp. z o.o.	B	789 713	0	789 713	525 663	TAK
IP27/2014	Krajowy Integrator Płatności S.A.	B	6 315 102	4 887 158	1 427 944	1 413 311	TAK
IP41/2017	SkyCash Poland S. A.	B	19 525 645	17 435 731	2 089 915	524 013	TAK
IP38/2016	IT S Smart Sp. z o.o.	B	760 000	245 783	514 217	541 563	NIE
IP33/2015	Currency One S.A.	B	13 635 980	1 422 199	12 213 781	598 886	TAK
IP35/2015	Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.	B	14 650 000	12 662 306	1 987 694	524 050	TAK
IP37/2016	Dom Maklerski TMS Brokers S.A.	B	883 431	24 409	859 022	86 980	TAK
IP42/2017	Fenige Sp. z o.o.*	B	2 017 280	697 700	1 319 580	531 438	TAK
IP30/2015	Conotoxia Sp. z o.o.	B	2 275 709	0	2 275 709	1 360 370	TAK
IP40/2017	Aplitt S.A.	B	71 193 124	30 997 172	40 195 952	541 188	TAK
IP43/2017	Fritz Group S.A.*	B	-	-	-	529 775	-
IP44/2017	Itran Sp. z o.o.*	B	-	-	-	527 288	-
IP45/2017	Cardina Sp. z o.o.*	B	-	-	-	525 300	-
IP46/2017	Paymento Financial S.A.	B	2 000 000	542 692	1 457 308	525 138	TAK
IP5/2013	Transfer24 Sp. z o.o.	C	9 835 737	0	9 835 737	343 839	TAK
IP4/2013	England.pl Sp. z o.o.	C	2 990 915	33 210	2 957 705	535 252	TAK
IP26/2014	InPost Finanse Sp. z o.o.	C	3 870 288	2 058 228	1 812 060	840 427	TAK
IP2/2012	BillBird S.A.	C	19 939 001	2 511 001	17 428 000	1 300 488	TAK
IP3/2012	Grupa Finansowa Expert Sp. z o.o.	C	3 384 198	0	3 384 198	797 088	TAK
IP20/2014	Monetia sp. z o.o.	C	5 995 404	693 795	5 301 609	2 050 664	TAK
IP9/2013	Grupa "LEW" S.A.	C	15 179 883	6 439 020	8 740 863	1 258 284	TAK
IP12/2013	Jax Pay Sp. z o.o.**	C	-	-	-	152 143	-
IP22/2014	Żabka Finanse Sp. z o.o.	C	2 000 000	866 555	1 133 445	83 310	TAK
IP25/2014	Profeskasa S.A.	C	1 001 964	86 367	915 597	330 731	TAK
IP34/2015	Waluciarz.pl S.A.	C	3 135 560	40 952	3 094 608	524 354	TAK
IP36/2015	PKO BP Finat Sp. z o.o.	C	32 302 500	8 814 364	23 488 136	84 544	TAK
IP23/2014	Kantor Polski S.A.	C	973 695	0	973 695	520 688	TAK
IP18/2013	Payland Net S. A.	C	9 760 112	1 645 444	8 114 668	796 561	TAK
Suma			**696 937 156**	**225 353 574**	**471 583 583**		

KNF
KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Fundusze własne KIP (3)

- Dwie krajowe instytucje płatnicze: PayLane Sp. z o.o. oraz ITS Smart Sp. z o.o. nie spełniają warunku wymogu kapitałowego wskazanego w art. 76 ust. 1 uup, nakazującego KIP posiadanie w każdym czasie funduszy własnych dostosowanych do rozmiaru prowadzonej działalności i rodzaju usług płatniczych, jakie mogą świadczyć na podstawie posiadanego zezwolenia.

- Udzielanie kredytów płatniczych w IV kwartale 2017 r. wykazały cztery krajowe instytucje płatnicze: Diners Club Polska Sp. z o.o., Blue Media S.A, First Data Polska S.A. i Let Me Pay Sp. z o.o. Łączna wartość wykazanych kredytów płatniczych w tych spółkach wyniosła w IV kwartale 2017 r. 49,7 mln zł. 87,5% stanowiły kredyty udzielone w PLN z pierwotnym terminem, na który zostały udzielone do 1 miesiąca.

- Zgodnie z art. 76 ust. 5 uup wymogi w zakresie wysokości wymaganych funduszy własnych dla KIP udzielających kredytów płatniczych nakazują, żeby fundusze własne były wyższe o 5% całkowitej wartości kredytów udzielonych przez dany KIP w ciągu ostatniego roku obrotowego. Diners Club Polska Sp. z o.o. posiadała na koniec IV kwartału 2017 r. fundusze własne (po pomniejszeniach) w kwocie 9,3 mln zł, Blue Media S.A. 17,7 mln zł, First Data 116,3 mln zł, a Let Me Pay Sp. z o.o. 0,8 mln zł.

Działania nadzorcze KNF wobec KIP

- W ramach działań nadzorczych wobec krajowych instytucji płatniczych KNF:

- weryfikacja standardowej ustawowej sprawozdawczości KIP, dotyczącej liczby i wartości zrealizowanych transakcji płatniczych,
- analiza osiąganych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi na etapie postępowania licencyjnego planami finansowymi,
- badanie zgodności funkcjonowania KIP z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi, w tym w szczególności z ustawą o usługach płatniczych, weryfikowanej w drodze kontroli KNF realizowanych w siedzibach nadzorowanych podmiotów objętych planem kontroli w danym roku oraz w ramach bieżących kontaktów z KIP.

Działania nadzorcze KNF wobec BUP

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i analizy przekazywanych przez BUP informacji sprawozdawczych KNF kontynuuje prowadzone działania nadzorcze wobec BUP. Zgodnie z uup działania nadzorcze podejmowane przez KNF względem BUP obejmują następujące czynności:

- monitorowanie terminowości przekazywania KNF kwartalnych i rocznych informacji sprawozdawczych,
- analizie przesyłanych informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych pod kątem przestrzegania ustawowych limitów wielkości obrotu,
- informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie identyfikacji przekroczenia przez BUP ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. EUR,
- monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów (umowy ubezpieczenia albo gwarancji, terminowa realizacja transakcji),
- dodatkowe działania nadzorcze, mające na celu dyscyplinowanie BUP w zakresie terminowości wypełniania dotyczących ich obowiązków wynikających z uup, polegające m.in. na wysyłaniu pisemnych wezwań do wypełniania obowiązków ustawowych pod rygorem wszczęcia postępowania administracyjnego, a także informowaniu BUP telefonicznie i drogą elektroniczną.

Na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru dostawców usług płatniczych tych biur usług płatniczych, które nie wywiązują się z ciążących na nich obowiązków sprawozdawczych.

Departament Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych
i Instytucji Płatniczych

tel. +48 22 262 41 26 dsi@knf.gov.pl
Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
www.knf.gov.pl